Dinamikus szerkesztés

Nagyméretű programokban bizonyos eljárások csak nagyon ritkán szükségesek. Ezeket nem kell statikusan a programhoz szerkeszteni.

Csatoló táblázat (Linkage Segment): minden esetleg szükséges eljáráshoz egy csatoló blokkot (struktúrát) tartalmaz.

```
CSAT_STR  STRUCT
CIM       DD     FAR PTR CSATOLO
NEV       DB     '        '; 8 szóköz
CSAT_STR  ENDS
```



```
CSAT_STR  STRUCT
CIM       DD     FAR PTR CSATOLO
NEV       DB     '        '; 8 szóköz
CSAT_STR  ENDS
```

Pl. a dinamikusan szerkesztendő **ALFA** eljáráshoz az:

```
ALFA      CSAT_STR     <, 'ALFA'>
```

csatoló blokk tartozhat. Az eljárás csatolása, hívása:

```
          MOV    BX, OFFSET ALFA
          CALL   [BX].CIM
```

Első híváskor a **CSATOLO** kapja meg a vezérlést. A csatolandó eljárás neve a **[BX].NEV** címen található. A név alapján betölti és a programhoz szerkeszti a megfelelő eljárást.


```
CSAT_STR  STRUCT
CIM       DD     FAR PTR CSATOLO
NEV       DB     '        '; 8 szóköz
CSAT_STR  ENDS
```

A szerkesztés végeztével **CIM** -et a most a programhoz szerkesztett eljárás kezdőcímére változtatja, és erre a címre adja a vezérlést:

```
          JMP    [BX].CIM
```

JMP, és nem **CALL**, hogy a veremben a **CSATOLO** -t hívó programhoz való visszatérés címe maradjon.

További hívások esetén a **CSATOLO** közbeiktatása nélkül azonnal végrehajtásra kerül az imént csatolt eljárás.

CSATOLO használhatja és módosíthatja a program szerkesztésekor készült térképet (map) és a globális szimbólumok táblázatát.

Szokásos megszorítás: a csatolandó eljárás nem tartalmazhat **EXTRN** utasítást, és egyetlen, a memóriába bárhová betölthető modulból áll. Ekkor a szerkesztés magára a betöltésre, és ennek a tényét rögzítő adminisztrációra egyszerűsödik.

A dinamikusan szerkesztett eljárásokat könyvtárakba szokás foglalni (pl.: **.dll**), az eljárások általában többszöri belépést tesznek lehetővé (re-entrant).

Továbbfejlesztés:

A csatoló paraméterként kapja meg a felhívandó eljárás nevét.

A csatoló program hoz létre egy csatoló táblázatot.

A csatoló a táblázatban ellenőrzi, hogy csatolva van-e a kívánt eljárás. Ha nincs, akkor elvégzi a csatolást, ha pedig csatolva van, akkor közvetlenül meghívja az eljárást.

Menü vezérelt rendszer esetében, ha a kiválasztott menü elemhez tartozó szövegből generálni lehet az – esetleg csatolandó, majd – végrehajtandó eljárás nevét és az eljárást tartalmazó file nevét, akkor a program bővítését, javítását a megfelelő file-ok hozzáadásával vagy cseréjével és a menü szöveg file-jának cseréjével akár üzemelés közben is elvégezhetjük.

A csatolt program törlése: a törlendő eljárás csatoló blokkjában a **CIM** visszaállítása – illetve a csatoló tábla törlése – után az eljárás törölhető.

Szokásos, hogy egy dinamikusan szerkesztendő eljáráshoz tartozik egy számláló, melynek értéke a csatolás előtt **0**.
A hívó program először „bejelenti" az igényét az eljárásra. Ha a számláló **0**, akkor megtörténik a csatolás, és mindenképpen: számláló **++**.
Ha a továbbiakban már nem igényli az eljárást, akkor „elengedi": számláló **--**.
Ha a számláló **=0**, akkor senki sem igényli az eljárást, tehát törölhető.

Programok hangolása

Két operációs rendszer	MULTIX	TSS/67
Alkalmazott programozási nyelv	95%-ban PL/I	assembly
Program lista	3.000 oldal	30.000 oldal
Programozók száma	50	300
Költség	10 millió $	50 millió $

Egy programozó néhány évig egy nagyobb feladaton dolgozva havi átlagban csak kb. 100-200 (!!) ellenőrzött utasítást ír, függetlenül az alkalmazott programozási nyelvtől, és egy **PL/I** utasítás 5-10 assembly utasításnak felel meg.

Sokkal gyorsabb **TSS/67** ?

Irodalmi adatok alapján azt lehet mondani, hogy (hangolás előtti) nagyobb programok 1%-a felelős a program futási idejének kb. 50%-áért, 10%-a a 90%-áért.

Program hangoláson azt a folyamatot értjük, amikor megállapítjuk a kritikus részeket, és ezek gyorsításával az egész program futását felgyorsítjuk.

A kritikus részek felderítése: pl. idő szerinti megszakítások címének könyvelésével.

Tételezzük fel, hogy ugyanannak a feladatnak a megoldásához assemblyben 5-ször annyi utasításra (és időre) van szükség, mint probléma orientált nyelv esetén, és az elkészült program 3-szor olyan gyors. A probléma orientált nyelven készült változatának kritikus 10%-át assemblyben újra programozzuk.

A költségek és futási idők alakulása:

	programozó év	futási idő
Assembly nyelv	**50**	**333**
Probléma orientált nyelv	**10**	**1000**
Hangolás előtt		
a kritikus 10%	**1**	**900**
a többi 90%	**9**	**100**
Összesen	**10**	**1000**
Hangolás után		
a kritikus 10%	**1+5**	**300**
a többi 90%	**9**	**100**
Összesen	**15**	**400**

- A program probléma orientált nyelven történő elkészítésének és hangolásának ideje (és költsége) kb. harmada (15 programozó év) annak, mintha az egészet assemblyben készítenénk (50 programozó év),
- a sebessége csak 20%-kal gyengébb (333 helyett 400).